

Povećavanje imana

[Bosanski – Bosnian – بوسنی]

Muhammed b. Ibrahim et-Tuvejdžiri

Prijevod: Senad Muhić

Revizija:
Mr. Hakija Kanurić
Ersan Grahovac

2013 - 1434

IslamHouse.com

﴿ زيادة الإيمان ﴾

« باللغة البوسنية »

محمد بن إبراهيم التوبيجري

ترجمة: سناد موهيتش

مراجعة:

م. هاكيما كانوربيتش
أرسان غراهوفاتس

2013 - 1434

IslamHouse.com

Povećavanje imana

Osnova vjere je iman (vjerovanje) u Allaha, Njegovo Biće, imena, svojstva, radnje, riznice, prijetnje, obećanja, te rad po onome što proizilazi iz spomenutog.

Sva čovjekova djela i ibadeti izgrađena su na navedenoj osnovi imana i postojanje te osnove je uslov njihovog prihvatanja od strane Allaha. Ako se iman smanji, smanjuje se i činjenje dobrih djela i ibadeta, što proizvodi pogoršanje stanja iz kojeg proizilazi Allahova ljutnja, a zatim kazna.

Iman u Allaha je najbolje djelo, pa onaj ko želi da ostvari i poveća ovaj iman mora uložiti četiri napora:

1. Ulaganje truda na njegovom postizanju;
2. Ulaganje truda na njegovom očuvanju;
3. Ulaganje truda na okorišćivanju njime;
4. Ulaganje truda na negovom širenju.

Ko sve spomenuto uradi Allah će ga uputiti putu Njegovog zadovoljstva.

Uzvišeni kaže: *One koji se budu zbog Nas borili Mi ćemo, sigurno, putevima koji Nama vode uputiti; a Allah je, zaista, na strani onih koji dobra djela čine!* (El-Ankebut, 69.)

Ebu Hurejre prenosi predaju u kojoj se navodi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, upitan o najvrednijem djelu, pa je odgovorio: „**Vjerovanje u Allaha i Njegovog Poslanika.**“ Zatim je rečeno: „A koje djelo je najbolje nakon toga?“ Odgovorio je: „**Borba na Allahovom putu.**“ Ponovo je upitan: „A nakon njega?“ Odgovorio je: „**Primljeni hadždž.**“ (Muttefekun alejhi)¹

Od Temima ed-Darija, radijallahu ‘anhu, se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahua alejhi ve selleme, rekao: „**Vjera je savjet.**“ Temim dalje pripovijeda: „**Rekosmo: 'Za koga, o, Božiji Poslaniče?'**“ Reče: „**Za Allaha, Njegovu Knjigu, Njegovog poslanika, za vođe muslimana i njihov narod!**“ (Muslim)²

Uzvišeni kaže: *On uliva smirenost u srca vjernika da bi još više učvrstili vjerovanje koje imaju - a vojske nebesa i Zemlje su Allahove; Allah sve zna i mudar je.* (El-Feth, 4.)

I kaže: *A kad bude objavljena neka sura, ima ih koji govore: „Kome je od vas ova učvrstila vjerovanje?“*

¹Muttefekun alejhi; Buhari (26.) i Muslim (83.). Ovo je verzija Buharije.

² Muslim (55.).

Što se tiče vjernika, njima je učvrstila vjerovanje, i oni se raduju. (Et-Tevbe, 124.)

Ebu-Hurejre, radijallahu 'anhu, prenosi od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao: „**Bludnik u trenutku dok čini blud nije vjernik, kradljivac, u trenutku dok krađe, nije vjernik, alkoholičar, u trenutku dok piće alkohol nije vjernik.**“ (Muttefekun alejhi)³

Od Enesa radijallahu 'anhu, se bilježi da je Allahov Poslanik s.a.w.s., rekao: „**Iz Džehennema će biti izvedena osoba koja je izgovorila la ilahe illallah – a u srcu bude imala hajra/dobra koliko zrno ječma. Iz Džehennema će biti izvedena osoba koja je izgovorila la ilahe illallah – a u srcu bude imala hajra/dobra koliko zrno pšenice. Iz Džehennema će biti izvedena osoba koja je izgovorila la ilahe illallah – a u srcu bude imala i koliko trun hajra/dobra!**“ (Muttefekun 'alejh)⁴

Da bismo ostvarili vjerovanje u našim životima i povećali ga, moramo da obratimo pažnju na sljedeće:

³ Muttefekun alejhi; Buhari (2475.) i Muslim (57.). Ovo je Muslimova verzija.

⁴ Muttefekun alejhi; Buhari (44.) i Muslim (193.). Ovo je Buharijina verzija.

Prvo: Da znamo i da smo uvjereni u to da je stvoritelj svega što postoji samo Allah, bez obzira bilo to što je stvoreno vidljivo ili nevidljivo, malo ili veliko.

Stvoritelj nebesa je Allah, i Stvoritelj Zemlje je Allah, i Stvoritelj Arša je Allah, i Stvoritelj meleka je Allah, i Stvoritelj zvijezda je Allah, i Stvoritelj mora i brda je Allah, i Stvoritelj ljudi, životinja i biljaka je Allah, i Stvoritelj mrtve prirode je Allah, i Stvoritelj Dženneta je Allah, i Stvoritelj Vatre je Allah.

Allah je Stvoritelj svega i On upravlja svim, u Njega su ključevi nebesa i Zemlje! A oni koji u Allahove dokaze ne vjeruju, oni će biti izgubljeni! (Ez-Zumer, 62-63.)

U Allahove riječi: *Allah je Stvoritelj svega...,* ulaze i: Arš, nebesa, zemlja, Sunce, mjesec, zrak, voda, mora, brda, ljudi, meleki, džinni, životinje, ptice, atomi.

Allah je, dakle, Tvorac svega što postoji, Svemoćan je i Njegovo znanje je apsolutno.

Pričajmo o tome, slušajmo, razmišljamo, i sve to ponavljajmo, posmatrajmo znakove u Svetom miru, izučavajmo ajete u Kur'anu, razmišljajući o svemu tome,

ne bi li se vjerovanje ustabililo u našim srcima. A Allah nam je sve to naredio.

Allah kaže: *Reci: „Posmatrajte ono što je na nebesima i na Zemlji!“ – A ni od kakve koristi neće biti dokazi i opomene narodu koji neće da vjeruje.* (Junus, 101.)

I kaže: *Kako oni ne razmisle o Kur'anu, ili su im na srcima katanci!* (Muhammed, 24.)

Drugo: Trebamo da znamo i da budemo uvjereni da je Allah stvorio stvorenja i trag njihovog djelovanja.

Stvorio je oko, i trag njegovog djelovanja je vid, stvorio je uho, i trag njegovog djelovanja je sluh, stvorio je jezik i trag njegovog djelovanja je govor, stvorio je Sunce i i trag njegovog djelovanja je sijanje, stvorio je vatru, i trag njegovog djelovanja je spaljivanje, stvorio je drvo, a i trag njegovog djelovanja je plod, itd.

Treće: Moramo da znamo i da smo ubijeđeni da su sva stvorenja u Allahovom posjedu i da On njima upravlja kako hoće. Uzvišeni Allah svim stvorenjima upravlja Sam, i u tome nema sudruga. Svako stvorenje koje se nalazi na nebesima ili na Zemlji, bilo sićušno ili veliko je Allahov rob i potrebno je Njega. Niko od njih

nije u stanju da sebi kakvu korist pribavi ili da od sebe kakvu štetu otkloni, niti mogu bilo kome da pomognu. Nemaju ni moć da život oduzmu niti da ga daju, niti mogu koga da ožive.

Allah je njihov vladar i oni su potrebni Njega. On je neovisan od njih, a svi oni ovise o Allahu.

Allah Uzvišeni Svemirom vlada i upravlja svim stvorenjima. Allah je Jedini Koji upravlja i vlada nebesima, Zemljom, vodom i morima, vatrom i vjetrovima, životima, bilnjim svijetom, zvijezdama, mrtvom prirodom, pretpostavljenim i vezirima, bogatima i siromašnima, jakima i slabima, i svime ostalim što postoji On jedini upravlja i u tome nema sudruga. Oni su svi u Njegovoј Ruci i potčinjavaju Mu se.

Rekao je Uzvišeni: *Reci: „O Allahu, koji svu vlast imaš, Ti vlast onome kome hoćeš daješ, a oduzimaš je od onoga od koga hoćeš; Ti onoga koga hoćeš uzvisuješ, a onoga koga hoćeš unizuješ; u Tvojoj ruci je svako dobro - Ti, uistinu, sve možeš! Ti uvodiš noć u dan, i uvodiš dan u noć; Ti od neživog stvaraš živo, i od živog neživo; Ti opskrbљuješ koga hoćeš, bez računa.“* (Alu Imran, 26-27.)

Uzvišeni Allah upravlja svim stvorenjima kako hoće i kada hoće svojom moći, mudrošću i znanjem.

Nekada Allah stvori nešto, ali mu, Svojom moći, oduzme mogućnost djelovanja. Nekad postoji oko koje ne vidi, uho koje ne čuje, jezik koji ne može da priča, more koje ne utapa, vatra koja ne spaljuje. Sve je to dao Allah Uzvišeni, jer On stvorenjima upravlja kako hoće. Nema Boga osim Njega, Jedinog i Svemoćnog. On sve može.

Na neka srca više utiče nešto što je stvoreno, nego što utiče Onaj koji je to stvorio, pa budu vezana za stvorenja, a postanu nemarna u odnosu spram Tvorca.

Obaveza nam je da putem ovog saznanja i posmatranja stignemo do Tvorca, a ne do stvorenja, da stignemo do Onoga Ko je sve to oblikovao, a ne do onoga što je oblikovano, da stignemo do Onoga Koji je sve stvorio i oblik mu dao, te da Ga obožavamo i da Mu sudruga ne pripisujemo.

Allah veli: *Upitaj: „Ko vas hrani s neba i iz zemlje, čije su djelo služ i vid, ko stvara živo iz neživog, a pretvara živo u neživo, i ko upravlja svim?“ – „Allah!“ – reći će oni – a ti reci: „Pa zašto Ga se onda ne bojite?“ To vam je Allah, Gospodar vaš istinski! Zar poslije*

istine ima išta osim zablude? Pa kuda se onda odmećete? (Junus, 31-32.)

Četvrto: Da znamo i vjerujemo da se riznice svega što postoji samo kod Allaha nalaze.

Riznice svega što postoji su kod Allaha: riznice znanja, upute, svjetlosti, govora, ponašanja, hrane i pića, žitarica i plodova, vode, vjetrova, bogatstva, mora, brda i svega ostalog.

Sve što nam je potrebno treba da tražimo od Allaha, da povećamo činjenje dobrih djela i da budemo što pokorniji Njemu. On je Taj Koji ispunjava potrebe, Koji se odaziva svakoj molbi, On je najbolji od svih od kojih se nešto traže, On je najblagodarniji. Niko ne može da spriječi ono što On hoće da dadne, niti neko može da dadne ono što On spriječi.

Allah Uzvišeni veli: *I ne postoji ništa čije riznice ne posjedujemo, a od toga Mi dajemo samo onoliko koliko je potrebno.* (El-Hidžr, 21.)

Allahova moć

Allah Uzvišeni posjeduje absolutnu moć u svemu:

1. Nekad daruje i opskrbljuje putem određenih uzroka, pa je tako voda uzrok za nicanje bilja, spolni odnos sa suprugom je uzrok trudnoći. Mi se nalazimo u svijetu koji je djeluje na principu uzročno posljedične veze, i mi trebamo da sve uzroke koji su serijatom propisani ispoštujemo, odazivajući se time naredbi Allaha, pri tome se oslanjajući samo na Njega.

On veli: *O poslanici, dozvoljenim i lijepim jelima se hranite i dobra djela činite, jer Ja dobro znam što vi radite!* (El-Mu'minun, 51.)

2. Nekada daje opskrbu bez bilo kakvih uzroka, nego samo kaže: „Budi.“, i ono bude.

Primjer toga jeste slučaj kada su Merjemi stizali plodovi, iako nisu na drveću rasli, i kada je zatrudnila bez muškarca: *I Gospodar njezin primi je lijepo i učini da uzraste lijepo, i da se o njoj brine Zekerija. Kad god bi joj Zekerija u hram ušao, kod nje bi hrane našao. „Odakle ti ovo, o Merjema?“ - on bi upitao, a ona bi odgovorila: „Od Allaha, Allah onoga koga hoće opskrbljuje bez da nekom polaže račune.“* (Alu Imran, 37.)

3. Nekada koristi svoju moć suprotno dunjalučkim sebebima. Primjer toga jeste kada je Ibrahimovu vatru

učinio hladnom i spasonosnom, ili kada je spasio Musaa, a utopio Faraona u moru, bez obzira što su obojica u isto vrijeme bili u istom moru, ili primjer kada je spasio Junusa iz utrobe ribe i morskih tmina.

Kada nešto hoće, On samo za to rekne: „Budi!“ – i ono bude. (Jasin, 82.)

Ovo je što se tiče stvorenja, a kada su u pitanju stanja i situacije:

1. Treba da znamo i da smo ubjeđeni da je Tvorac svakog stanja samo Allah. On stvara: bogatstvo i siromaštvo, i zdravlje i bolest, i sreću i tugu, i smijeh i plač, i ponos i poniženost, i život i smrt, i sigurnost i strah, i hladnoću i toplotu, i uputu i stranputicu, i sreću i nesreću. Sva ova, kao i mnoga druga stanja i situacije stvorio je samo Allaha koji nema sudruga.

2. Treba da znamo i da smo uvjereni da jedino i samo Allah upravlja svim ovim stanjima.

Samo sa Allahovom voljom stanje siromaštva postaje stanje bogatsva, bolest postaje zdravlje, poniženje postaje ponos, plač postaje smijeh. Život ne prestaje osim sa voljom Allaha, hladnoća ne postaje toplota osim

Allahovom voljom, stanje zablude se ne mijenja osim Njegovom voljom, i tako je u svemu ostalom.

Promjena stanja se dešava samo Allahovom voljom, povećavaju se i smanjuju samo Njegovom voljom, ostaju i nestaju samo Njegovom voljom.

Nama je obaveza da molimo za promjenu stanja od Onoga ko ih uistinu može promijeniti, tako što ćemo Mu se približavati onim što nam je propisao.

Reci: „O Allahu, koji svu vlast imaš, Ti vlast onome kome hoćeš daješ, a oduzimaš je od onoga od koga hoćeš; Ti onoga koga hoćeš uzvisuješ, a onoga koga hoćeš unizuješ; u Tvojoj ruci je svako dobro - Ti, uistinu, sve možeš! (Alu Imran, 26.)

3. Treba da znamo i da vjerujemo da su riznice prethodno spomenutih stanja, kao i drugih samo kod Allaha Koji nema sudruga.

Kada bi Uzvišeni Allah iz Svojih riznica svim ljudima podario zdravlje ili bogatsvo, to ništa Njegove riznice ne bi umanjilo, jer ono što se nalazi kod Njega nikada ne nestaje koliko god se iz toga uzimalo. Pa neka je slavljen Onaj koji je neovisan i koji je hvale dostojan.

Allah Uzvišeni veli: *Allahovo je sve na nebesima i na Zemlji! Allah je, uistinu, nezavisan i hvale dostojan.* (Lukman, 26.)

Ebu Zerr prenosi od Poslanika, a on od svog Uzvišenog Gospodara da je rekao: „*Robovi moji, Ja sam Sebi zabranio nepravdu, i vama sam je učinio zabranjenim, pa ne činite jedni drugima nepravdu.*

Robovi Moji, svi ste vi zalutali osim onoga koga Ja uputim, pa tražite da vas uputim i Ja ću vas uputiti.

Robovi Moji, svi ste vi gladni osim onoga koga Ja nahranim, pa tražite da vas nahranim i Ja ću vas nahraniti.

Robovi Moji, svi ste vi neodjeveni osim onoga koga Ja odjenem, pa tražite da vas odjenem i Ja ću vas odjenuti.

Robovi Moji, vi griješite i noću i danju, a Ja sve grijeha oprštam, pa tražite da vam oprostim i Ja ću vam oprostiti.

Robovi Moji, vi nikada ne možete Meni štetu nanijeti, niti Mi kakvu korist pribaviti.

Robovi Moji, kada bi svi vi, i prvi i zadnji, i ljudi i džini, imali srce najpobožnijeg čovjeka, to ništa ne bi povećalo Moju vlast.

Robovi Moji, kada bi svi vi, i prvi i zadnji, i ljudi i džini, imali srce najpokvarenijeg čovjeka, to ništa ne bi umanjilo Moju vlast.

Robovi Moji, kada biste se svi vi, i prvi i zadnji, i ljudi i džini, sakupili na jedno mjesto, pa Mi svi uputili molbe i Ja udovoljio svačijoj molbi, to ne bi umanjilo Moju vlast ni koliko se umanji more kada se u njega zamoći igla.

Robovi Moji, sve je do vaših djela koja vam Ja zapisujem, a potom će vam za njih dati odgovarajuću naknadu. Pa ko zatekne dobro neka zahvali Allahu, a ko zatekne loše neka ne kori osim samoga sebe.” (Muslim)¹

Vrijednost vjerovanja

Uspjeh i ponos se postižu vjerovanjem i činjenjem dobrih djela, a ne bogatstvom, pozicijama i položajima.

Allah je zadovoljan onim ko vjeruje u Allaha i pokorava se Njegovim naredbama, na način kako je to

¹ Muslim (2577)

činio Poslanik, sallallahu alejhi ve selleme, i daje mu iz Svojih riznica, bez obira bio on siromašan ili bogat. Takvog Allah podržava i pomoć mu ukazuje, i uvesće ga u Džennet. Takvu osobu Allah čuva i uzdiže ga vjerovanjem bez obzira da li ta osoba posjedovala dunjalučke sebebe ponosa, kao što je slučaj sa Ebu Bekrom, Omerom, Osmanom i Alijom ili ta osoba nemala nikakvih dunjalučkih predispozicija za uzdizanjem, kao što je bio slučaj sa Bilalom, Ammarom, Selmanom i mnogim drugim, Allah sa njima svima bio zadovoljan.

Allah Uzvišeni kaže: *A snaga je u Allaha i Poslanika Njegova i u vjernika, ali licemjeri neće da znaju.* (El-Munafikun, 8.)

A onoga ko ne vjeruje, pa makar imao i sve dunjalučke sebebe ponosa, poput vlasti i imetka, Allah će ga poniziti, kao što je ponizio faraona, Karuna, Hamana i mnoge druge, a ukoliko kod takvih bude dunjalučkih sebeba poniženosti, poput siromaštva i neimaštine, Allah će ih poniziti time, kao što je učinio sa siromašnim mušricima.

Allah Uzvišeni je stvorio čovjeka kako bi vjerovao, činio dobra djela, obožavao samo jednog Allaha Koji nema sudruga. Čovjek nije stvoren kako bi sakupljao

imetak i kako bi pao u dubine strasti. Ukoliko se čovjek prepusti svemu ovome i to ga odvrati od ibadeta, Allah će dati da ga one potpuno savladaju i da budu uzrokom njegove nesreće, propasti i gubitka na ovome i na budućem svijetu.

Allah Uzvišeni kaže: *Neka te ne oduševljavaju bogatstva njihova, a ni djeca njihova! Allah hoće da ih njima kazni na ovome svijetu i da skončaju kao nevjernici.* (Et-Tevba, 55.)

Stupnjevi imana

Iman u srcu ima tri stupnja:

Iman koji već postoji u srcu, onaj koji ne postoji i onaj koji je tražen i poželjan.

Cilj koji je Allah postavio stvorenjima jeste ostvarivanje imana koji ima svoje stubove i ogranke. Vjerniku je naređeno da se trudi da poveća svoj iman kao što ulaže trud da poveća svoj imetak. Tako će onom imanu koji već postoji u srcu dodao i onaj iman koji u tom srcu ne postoji, te na taj način postigao stepen traženog vjerovanja, i ostvario obećano.

Allah Uzvišeni kaže: *O vjernici, vjerujte u Allaha, i Poslanika Njegova, i u Knjigu koju On Svome*

Poslaniku objavljuje, i u Knjigu koju je objavio prije. A onaj ko ne bude vjerovao u Allaha, i u meleke Njegove, i u knjige Njegove, i u poslanike Njegove, i u onaj svijet – daleko je zалutao. (En-Nisa, 136.)